

ZYCIE NOWOGRÓDZKIE

DIENNIK POSWIĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRÓDZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefony 75 i 100.

Prenumeratę przyjmują: w BARANOWICZACH: „Ekonomia”, —: w STOLPCACH: p. Engman od g. 14—15, Szeptyckiego 49, Wydział Powiatowy, pok. 10.

REDAKCJA CZYNNA CODZIENNIE
z wyjątkiem świąt od g. 11 rano do g. 2 w noc.
CENA PRENUMERATY: miesięcznie 3,00
z odnośnikiem do domu 3,00

CENA OGŁOSZEŃ: przed tekstem 30 gr., w tekście (przed kłódką) 40 gr., za tekstem 15 gr. za milimetr jednostopniowy, drobne za wyraz 10 gr., posady i prace poszukiwane po 5 gr. za wyraz.
Fantazyjne i tabele o 50% drożej.

Ważniejszą jest praca warsztatów

Wczoraj odbyło się zebranie mężów zaufania i sympatyków pow. Kola Bezpartyjnego Bloku współpracy z Rządem, na którym sen. Kamieniecki mówił o linii wytyczonej klubu poselskiego B.B. podkreślając w swem przemówieniu konieczność odciążenia życia społecznego, od balastu rozpolitykowania. O wiele większe ma dla państwa znaczenie wydania i celowa praca nawet poszczególnych warsztatów aniżeli jałowa gadanina na tematy polityczne których rozwiązanie w chwili obecnej nie jest najważniejszym zagadnieniem państwa. Dla państwa każdego wogóle a dla państwa polskiego w szczególności najważniejszym zagadnieniem jest posiadać odpowiednio zamożnych obywateli i stworzyć im takie warunki pracy, w których mogliby się korzystnie rozwijać. Ten postulat jest wspólny dla wszystkich warstw społecznych dla wszystkich zawodów i porozumienie wzajemne na tej płaszczyźnie jest zawsze możliwe, bez względu na to, czy ktoś jest bardziej lub mniej prawicowy. Idzie tu bowiem o problemy bliskie każdemu, problemy które stanowią podstawę egzystencji. Wyśiłki rządu czynione w tym kierunku dały już bardzo duże rezultaty szczególnie w okresie ostatnich dwóch lat. W tym kierunku należy dalej pracować — i tych dwóch zasadniczych problemów gospodarczego i kulturalnego nie spuszczać z oka.

Niewątpliwie przyjdzie czas, kiedy będziemy zmuszeni rozstrzygać problemy znaczenia ogólnego. Dziś jednak leżą przed nami te najbliższe nas zadania. Aby móc te zadania spełnić należycie, trzeba wczuć się w potrzebny chwili bieżącej, trzeba aby posłowie i senatorowie utrzymywali stały kontakt ze społeczeństwem.

Dotychczas kontakt ciał ustawodawczych ze społeczeństwem był ścisły w okresie wyborów, ale gdy chwila ta mijala osłabiał się on tak dalece, że Sejm nie był wyrazicielem opinii społeczeństwa ani rzecznikiem jego potrzeb.

W dalszym ciągu dyskusji, se-

natör Kamieniecki omówił szczegółowo organizacyjne, poczem wywiązała się dyskusja na temat potrzeb powiatu nowogródzkiego.

W zebraniu wzięło udział około 30 osób.

Po ukończeniu zebrania, któremu przewodniczył p. Buzuk, senator Kamieniecki odbył konferencję w ścisłym gronie na temat bieżących zagadnień politycznych i gospodarczych.

Przedmiotem rozmów była sprawa zmiany Konstytucji.

Sprawa ta będąca przez dłuższy czas tematem rozważań, weszła obecnie w nowe stadium. Stosownie do postanowień Konstytucji z dnia 17 marca 1921 r., Sejm obecny jako trzeci z kolei jest uprawniony do przeprowadzenia rewizji konstytucji mocą własnej uchwały.

Prawodawcy uchwalając obecnie obowiązującą konstytucję zdawali sobie sprawę z jej braków, dlatego przewidzieli zgórzy, że po skryształowaniu się stosunków, trzeba będzie przeprowadzić zmiany, odpowiadające potrzebom chwili.

W łonie Bezpartyjnego Bloku współpracy z Rządem opracowywane były projekty zmian konstytucji. Dziś trudno przesądzać jaką ostateczną formę, te zmiany przybiorą. Wniosek B.B. poszedł w tym kierunku, aby Komisja konstytucyjna Sejmu opracowała projekt rewizji.

Wprowadzić regulamin przewiduje, że Komisja konstytucyjna rozpatruje nadesłany jej wniosek zgłoszony na plenum, ale to nie jest precedensem i nie jest wykluczone, że wniosek B.B. uzyska potrzebą większość głosów.

Obrady Komisji Konstytucyjnej

WARSZAWA, 15.XI. Na dzisiejszym posiedzeniu Komisji Konstytucyjnej poseł Liberman P. P. S. oświadczył, iż stronnictwo jego nie, będzie występować przeciwko zwiększeniu władzy prezydenta, lecz aby utrwalić wolność demokracji.

Referent prof. Makowski zaznaczył, że zadaniem B. B. jest,

Wśród zasadniczych postulatów rewizji Konstytucji znajdują się takie jak zmiana uprawnień Głowy Państwa w kierunku powoływania i odwoływania rządu. Istnieje dążność aby dla utrwalenia wyników prac rządu i ustalenia ciągłości nie czynić rządu zawisłym od przypadkowych nastrojów Sejmu często bardzo krótkotrwałych i dalej Głowie Państwa nadać prawo weta w stosunku do uchwalonych przez Sejm ustaw.

Ponadto istnieje dążność do podniesienia cenzusu wieku przy czynnym prawie wyborczym z 21 na 25 lat. Idzie tu o wyrównanie tej krzywy jaka spotyka tych obywateli, którzy pełnią służbę wojskową są pozbawieni czynnego prawa wyborczego, podczas gdy ci, którzy nie pełnią swej powinności z tego prawa korzystają.

Również debatowana jest sprawa sposobu wyboru prezydenta. Wyszukane są projekty aby wyboru dokonywał nie jak dotychczas przez Zgromadzenie Narodowe t. j. Sejm i Senat, lecz przez pewnego rodzaju plebiscyt, któryby wybierał prezydenta z pośród dwóch kandydatów, desygnowanych bądź przez Sejm względnie Zgromadzenie Narodowe.

Według innego znów projektu wyboru dokonywaliby elektorem wysłani przez samorządy. W tym ostatnim wypadku projekt zmierza do połącznienia, do tej pracy tych czynników, które pracując na polu gospodarczym w samorządzie pozbawione zastrzeżenia partyjnego wniosły by do aktu wyborczego czynnik poważnej pracy a nie politycznej gity.

Sprawa budowy pancernika w Reichstagu

BERLIN 15.XI. W dniu dzisiejszym odbyła się w Reistagu generalna debata w sprawie budowy pancernika „A”, która to sprawa w ostatnich dniach wytworzyła tak poważny nastrój w kołach politycznych niemieckich. Złożono szereg interpelacji: komuniści zażądali przerwania budowy okrętu i cofnięcia wszelkich kredytów, oraz zamówień uczynionych jest w celu dalszej budowy pancernika przez M-stwo Reichsfloty, bez względu na straty jakie to za sobą pociągnie; niezależni socjaliści zażądali jedynie przerwania budowy pancernika; niemiecko-narodowi, oraz partia gospodarza zażądali wzmianki nietyko kontynuowania budowy, lecz dalszych kredytów umożliwiających przygotowania wojenne Niemiec na przyszłość.

BERLIN, 15.XI. W dalszym ciągu debat Reichstagu, przemawiał poseł komunistyczny Hecker, który jako główny zarzut przeciwko zwolennikom budowy pancernika „A” wysunął znaną leżą, iż budowany pancernik „A” ma być użyty przeciwko Rosji, jednocześnie jest jednym z fragmentów akty zbrojeń przeciwko Rosji Sowieckiej.

Kanceler Mueller odpowiedział natychmiast, oświadczając ironicznie, iż zarzutów tych na serio brać nie może, dopóki takiego oświadczenia nie usłyszy od ambasadora sowieckiego w Berlinie.

Po przemówieniu kancelarza zabrał głos minister Reichswey Groener, uzasadniając budowę pancernika dwoma tezami, a mianowicie: 1) dla wzmocnienia sił lądowych, 2) swobody ruchu na Bałtyku. Traktat Wersalski nie pozwala Niemcom na wzmocnienie sił lądowych, wzmocnić więc można je przez powiększenie sił morskich.

Niemcy nie mogą wyrzec się możliwości, jakie pozostawia im Traktat Wersalski i muszą być przygotowane do obrony w razie napaści.

Groener powoływał się na przykłady w czasie wojny polsko-bolszewickiej, kiedy wojska bolszewickie w ucieczce z pod Warszawy wkroczyły na terytorium niemieckie. Przypomniał przytem opaniewanie Kłajpedy i Fiume. Przemówienie swe zakończył oświadczeniem, iż w razie przyjęcia wniosku socjalistycznego, on nie będzie mógł nadal pozostać ministrem.

Stronnictwo niemiecko-narodowe zgłosiło wniosek, by kredyty przeznaczone na budowę pancernika przekazać na obronę gazową i lotnictwo, w razie, gdyby wniosek socjalistów został przyjęty.

Poseł Pregmund (n. n.) ostro występował przeciwko zaprzestaniu budowy pancernika, twierdząc, iż to środek ochronny Prus Wschodnich przeciwko Polsce.

W odpowiedzi kanceler Mueller oświadczył, iż rząd nie lekceważy obrony Prus Wschodnich, jednak uważa, iż należałoby raczej stworzyć żywy mur obrony z kolonistów.

Następnie powstał incydent wywołany wystąpieniem hr. Westarpa przeciwko socjalistom, zarzucając im nieuczciwość, na co również w ostrym tonie odpowiedział mu kanceler Mueller zarzucając opozycji fałszywą grę. W końcu przewodniczący oświadczył, iż wypłynął wniosek komunistów zgłaszający votum nieufności rządowi za podpisanie akty zbrojeń.

Dalszą dyskusję odłożono do piątku.

Reorganizacja M. S. Wojsk.

WARSZAWA, 15.XI. W Ministerstwie Spraw Wojskowych przeprowadzane są obecnie prace nad reorganizacją ministerstwa, która pociągnie za sobą wydatną redukcję personelu. Reorganizacja pomyślana jest w ten sposób, że istniejące przy poszczególnych departamentach pokrewne referaty (np. wyszkolenia, personalne i t. p.) zostaną skasowane, a na ich miejsce będą utworzone w ministerstwie referaty centralne dla wszystkich departamentów. Prócz tego niektóre czynności przekazane zo-

staną Okręgom Korpusu. Obecnie odbywa się przekazywanie czynności i tworzenie referatów centralnych.

Skasowanie poszczególnych referatów przy departamentach pociągnie za sobą redukcję sił biurowych, dochodzącą w niektórych referatach do 50 proc. Ogółem ulegnie redukcji centrali M. S. Wojsk. około 250 oficerów, którzy przeniesieni zostaną do służby liniowej.

Reorganizacja ministerstwa i redukcja mają być przeprowadzone do dn. 1 stycznia 1929 roku.

Echa święta niepodległości Nowogródzkiej

Przebieg uroczystości X-lecia niepodległości w Nowojelni

Żadna z uroczystości narodowych czy państwowych, nie była świętowaną w Nowojelni tak uroczysto, jak obecna. Już w sobotę miasteczko przybrało wygląd odświętny i w tym dniu w szkole odbyła się akademja dla dzieci szkolnych, a następnie audycje radiowe dla młodzieży. Wieczorem miejscowa straż ognio-wa odegrała capstrzyk.

W niedzielę po nabożeństwach uformowany z uczestników obchodu pochód, przeszedł do

Miasto Zdziesięciol w dniach 10-lecia Niepodległości

W dniu 10 listopada szereg działy szkolnej, zdążającej z rana do świątyni zapowiedziały początek uroczystości.

Po nabożeństwie miejscowe oraz okoliczne szkoły powszechne udały się do lokalu szkoły żydowskiej, jako najobeznanej szego na uroczysty poranek, urządzony starami 7-klas. publicznej szkoły powszechnej przy współudziale 7-klas. żydowskiej szkoły powszechnej.

Wieczorem program poranny uzupełniony został szeregiem utworów, wykonanych przez orkiestrę mandolinistów, szkoły żydowskiej oraz obrazem scenicznym „W 10-lecie Rocznice”. Szczelnie wypełniona sala świadczyła o zainteresowaniu i świadomości miejscowej uroczystościami, oraz popisami dźwięku.

W południe przy dźwiękach orkiestry detej Stow. Młodzieży Polskiej na placu 11-go Listopada (b. plac Siemaski) rozpoczęła się bieg sztafetowy Zdziesięciol—Nowogród.

Po zapadnięciu zmroku, orkiestra Straży Ogniowej i Stowarz. Młodzieży przemarszerowała przez miasto, zapowiadając dalsze uroczystości.

Dnia 11 listopada r. b. orkiestra odegrała zrana podbę.

Po uroczystych nabożeństwach, odprawianych we wszystkich świątyniach, szkoły, organizacje, oraz nieprzebrane tłumy publiczności uformowały olbrzymi pochód, który wyruszył na mogile Nieznanego Żołnierza.

Tu po złożeniu wieńców przez Radę Miejską, Magistrat, 7-klas. publiczną szkołę powszechną, żeńską szkołę zawodową, 7-klas. żydowską szkołę powszechną, żydowską szkołę religijną, Koło Gospodyń, Stowarzyszenie Młodych Polek, Związek Kupców i Związek Rzemieślników, zostało wygłoszone okolicznościowe przemówienie.

Stołowicze godnie złożyły hołd poległym

Na wniosek gminnego Komitetu Obchodu Uroczystości 10-lecia Niepodległości Państwa Polskiego w dniu 12 listopada 1928 r. przy licznych udziałach miejscowej ludności oraz związków strzeleckiego i straży pożarnej dokonano przeniesienia zwłok z pola na cmentarz zabitych w 1920 r. podczas najeścia bolszewików, trzech znanych i jednego nieznanego żołnierza. Na oznaczoną godzinę przybył p. starosta Emeryk wzięły udział w kondukcje pogrzebowej do kościoła.

Po odprawieniu mszy żałobnej przed opuszczeniem zwłok p. starosta w krótkim przemówieniu do zebranych podkreślił wielkie zasługi bohaterów, którzy złożyli swe życie za wolność Ojczyzny, i jak winniśmy szanować tych, którzy w szarym mundurze gotowi w każdej chwili złożyć swą ofiarę.

Kończąc swe przemówienie pan Starosta zwrócił się w stronę trumien zawierających szczątki poległych ze słowami: „A wy bohaterowie spoczywajcie w spokoju, niech ziemia Ojczyzna będzie Wam lekką”.

K U F O N
na prawo korzystania z bezpłatnych porad prawnych „Zycia Nowogródzkiego”.
Wyciąć i załepić do listu.

Obchód Dziesięciolecia w Albertynie

Już w dniu 11-go listopada o godzinie 13-jej rozpoczęły uroczystości. Rada Gminna uroczystym posiedzeniem, na którym uchwała 2000 złotych na Sanatorium dla gruźlicznych w Nowojelni i poleciła Wójtowi Gminy jako, przewodniczącemu Rady Gminnej wysłać telegramy w imieniu jej: do Pana Prezydenta Rzplitej, tej treści: „Chcąc wyraz gorącym uczuciom jakie z okazji Dziesięciolecia Niepodległości Państwa Polskiego, najwyższy hołd czci i przywiązania”.

W dniu 11 odbyły się uroczystości według ustalonego programu przy tłumym współudziale tak ludności polskiej, jak i białoruskiej.

Uroczystości zaszczycili swą obecnością p. starosta Henszel i pułk. Turkowski.

Jak Gimnazjum Żyd. Koedukacyjne w Słonimie uczciło Dziesiątą Rocznicę Niepodległości

Dnia 10 listopada w godzinach popołudniowych w Gimnazjum Koedukacyjnym Żyd Twa Szkoły Średniej w Słonimie odbył się poranek ku czci 10-lecia Odyśniania Niepodległości.

Uroczystość zagal p. dyrektor M. Telner, wskazując między innymi na kartę dziejową Polski, wreszcie na znaczenie i powagę chwili ku czci której poranek się odbywał.

Z kolei przemówił profesor p. Seidenfau, który wskazał, że zmartwychwstanie Polski jest bezwzględnie wpłyłem siły żywej Narodu, jego tężyzny przy uwzględnieniu towarzyszących okoliczności dziejowych, które faktem przysięzili. Sprawiedliwość dziełowa, która ciemnieli nie tylko na klasę, ale na zupełną zagładę, skazała—jedność w obozie polskim, gdzie szaleły obok rozszarpanych choć różnymi drogami, jedna myśla ożywni—myśla o wolności—ku jednemu dążyli celowi—przysięzili uroczystość nie marzeń tyłu pokoleń. Nie sprawiedliwość ta nie spada jako łaska niezastulona (tu mówca cytując słowa Jedrzejewicza) „Sprawiedliwość dzieł w nie spada na narody jako łaska niezastulona—sprawiedliwość dziełowa narody same muszą brać”.

A istotnie żadne ręce po wolność nie wyciągały się tak łaknąco, tak do wszelkich ofiarog-

użeni, skarbnik — Witold Truszyński uczeń, sekretarz — Józef Piwowarczyk uczeń, przytekając, że będzie pracować pod okiem wychowawców dla tak ważnej sprawy i nie wątpi, że spełni choć w części swój obowiązek.

Obecnie Koła ma już 50 członków w tym i starszych kilka osób, a jest nadzieja, że będzie więcej.

Dzieci szkoły powszechnej w Zubkowie składają datki na budowę floty narodowej

Młodzież szkolna szkoły powsz. uświadomiona przez p. nauczyciela o konieczności i ważności istnienia silnej floty narodowej w Polsce, postanowiła przy szkole założyć Koło miejscowe Komitetu Floty Narodowej. W tym celu w dniu 10 listopada r. b. zebrali się działaw w szkole i wybrała zarząd do którego weszli: prezes — Mikołaj Kiergiet

Obchód 10-ciolecia niepodległości w gminie mirskiej

Na terenie gminy mirskiej utworzone były 3 lokalne Komitety obchodu 10-ciolecia Niepodległości Państwa Polskiego, a mianowicie: w m. Mirze, we wsi Bereźnie i we wsi Żaluzie. Każdy z tych Komitetów w miarę rozporządzeń środków dążył do uświetnienia obchodu, co dzięki energii członków Komitetów w zupełności zostało osiągnięte.

W Mirze uroczystości rozpoczęto dn. 10 b. m. wieczorem iluminacją miasta i bicie m

II-gi dzień Święta Niepodległości w Baranowiczach

W niedzielę 11. XI. Orkiestra wojskowa o godzinie 7-jej odegrała na ulicach miasta podbę.

O godzinie 10-jej na placu legjonów odbyła się msza św. połowa. Mimo nadzwyczajnej liczby zebranych bo około 4 tysięcy osób porządek panuje wzorowy. Po mszy św. delegacje z wieńcami i sztandarami idą pochodem do miasta przed pomnik Nieznanego Żołnierza gdzie już oczekiwał kikutyszczytium. Na dany znak delegacje złożyły wieńce. Pierwszy wieńiec metalowy złożył przedstawiciel Rządu Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej p. starosta Jan Emeryk, drugi delegacja wojskowa, następnie urzędniczy państwowy i komunalni, rolnicy, gmina żydowska, urzędnicy skarbowi, N. W. T. Roln. O. T. R. Kolo Ziemiannek, kupcy, rzemieślnicy żydzi i chrześcijanie łącznie, Strzelec, delegacje gminy i ludności miasteczka, kolejarze, Makkabi i t. d. ogółem złożono 14 wieńców. Po złożeniu wieńców nastąpiła jednogłośnie cisza, jako hołd poległym, poczem trebacze sygnalizują ślubowanie. Pan starosta Emeryk wygłosił rolę ślubowania. Wszystkich ogarnęło wzruszenie.

Pała hasło i oddziały wojsk drgnęły. Na wysepce ulicznej stał pan generał Pożerski z panem Starostą.

Wojsko defiluje.

Idą żołnierzyki dziarsko. Dumnie i radość rozpięta serca widzą w tysiącach. 78 p. p. na czele defilady. Jakies dzwone podniecenie owładła tłumem. Jakaś nieznaną radość tryska z lic widzów. Rozchylały się usta, ma się wrażenie, że od zaraz w tej chwili wyrwie się z łysej piersi ludzkiej jakiś okrzyk. Jaki trudno to określić, trudno wypowiedzieć mimo, iż wszyscy mają go na ustach.

Za piechotą jadą ulani 26 p. ul. szwedów 27 p. 9 D. A. K. za „daniem” idą dziarsko huk: Strzelec, Sokół, Makkabi, Kolejarze, Skauki i t. d. Defilada trwała 41 minut. Treść programu była najlepiej udaną częścią.

O godzinie 19 wiecz. rozpoczęła się akademja w cyrku. Już o godzinie 18 cyrk w obłężeniu. W sali ścisk, wszyscy niemal stoją, gdyż usiąść niesposób. Akademje otworzył przemówieniem mec. A. Michnik, reszte programu wypełniła dziełwa szkół powszechnych tańcami i deklamacjami.

Tegoż dnia o godzinie 13 w kasynie garnizonowym wspólne śniadanie dla zaproszonych gości miało nader serdeczne nastój. Piękne w treści przemówienia wygłosił p. generał Pożerski p. starosta Emeryk i cały szereg mówców. Uroczystość zakończyła zabawa w „Longinusz”. W śród napawońde serdecznego nastroju bawiono się do dnia.

Prymas polski u Papieża

RZYM, 15.XI. Papież przyjął na audjencji J. E. Kardynała Prymasa Hłonda wraz z całym składem kolegium Polskiego.

P. W. i W. F. we Francji

PARYŻ, 15. XI. We Francji został utworzony podsekretarjat stanu dla spraw wychowania fizycznego i P. W.

Z pożarnictwa w pow. nieświeskim

W tych dniach nastąpiło uroczyste zakończenie 8-dniowego kursu pożarniczego w Klecku. Na kursie było 16 absolwentów 5 ze straży miejscowej, 9 ze straży okolicznych i 2 z 9 baonu K. O. P-u.

W dzień zakończenia kursu, wraz z orkiestrą straży miejscowej, ustawieni na placu rynkowym oczekiwali na przybycie władz, wkrótce przybył ppłk. Wilniewicz dowódca 9 baonu K. O. P. i po przyjęciu raportu przywiał kursistom; następnie naderjechał p. Starosta i przyjął raportu i przywiał absolwentów kursu zarządził egzamina. Pod przewodnictwem p. starosty Czernociekiego w skład komisji egzaminacyjnej weszli ppłk. Wilniewicz d-ca 9 baonu K. O. P. burmistrz m. Klecka Bernowicz, prezes straży miejscowej dr. Mieszak i instruktor pożarnictwa J. Kożelowski. Komisja o-

Z pożarnictwa w pow. nieświeskim

rzekła, że egzaminy, jak teoretyczne, tak i praktyczne wypadły dla kursistów bardzo dobrze; szczególnie podkreślił dziarski ich wygląd, p. pułk. Wilniewicz, podziwiał opapanowanie obzernego bądź co bądź programu przez tak krótki czas.

Uroczystość została zakończona przemówieniem p. Starosty, który dziękując za prace posługującą na kursie, zachęcał kursistów, by po powrocie do swoich wiosek byli wzorem pracy i wytrwałości nad rozwojem swoich straży, a tem samem spełnili szczerzy obowiązek względem społeczeństwa i państwa. Przemówienie swoje pan Starosta zakończył okrzykiem „Najjaśniejsza Rzeczypospolita Polska niech żyje!” kursisti podchwycili ten okrzyk i z entuzjazmem powtórzili trzykrotnie, przyczem orkiestra odegrała Hymn Narodowy.

Co słychać nowego?

16
Piątek
Wschód słońca: 6:54
Zachód: 3:16
Długość dnia 8 godzin 22 min.

Ceny chleba i mięsa
Chleb razowy 35 gr. za kg.
Chleb szatrowany 45 gr. kg.
Chleb ptylowy 70, 54 gr. kg.
Mięso wołowe 1.80 gr. za kg.
Mięso woł. koszerne 2.25 gr. za kg.

Przyjęcia u p. Wojewody
W dniu 15 bm. Pan Wojewoda przyjął: Senatora p. W. Kamienieckiego, oraz delegację ze wsi Waidówka, pow. Nowogr. w składzie prob. praw. D. Gładkowi, J. Sienkiewicza i M. Sciergińskiego.

Z SĄDÓW
Zgwałcenie. Prokurator S. O. złożył Sądowi akt oskarżenia przeciwko Janowi Balaszczykowi lat 23 i Stefanowi Mazurowi lat 16, którzy w sierpniu r. b. na drodze około wsi Wielka-Sarow zgwałcili Annę R.

Za obrabę wójt. Prokurator tut. Sądu Okr. złożył Sądowi wniosek o ukaranie Aleksandra Cedecha za obrabę wójtę Pietraszewicza podczas pełnienia obowiązków służbowych.

Szkazanie kieszonkowców. W dniu 15 b. m. tut. Sąd Okręgowy skazał na karę 6 miesięcy więzienia Mikołaja Bojarszcuka i Antoniego Drożdża, którzy na rynku w Horodyszczy skradli Bazylemu Terpiłowskiemu 370 złotych.

Za nieposzanowanie władzy. W dniu wczorajszym Prokurator Sądu Okręgowego w Nowogródzie złożył tut. Sądowi wniosek o zarządzenie postępowania uproszczonego mieszkawców m. Zdziesięciol Janowi Krasowskemu, który w czerwcu r. b. w Zdziesięciu w czasie przewodu sądowego dopuścił się nieposzanowania władzy, Sędziogo Pokoju oraz posterunkowego policji.

Podziękowanie
Rada gminy Szczorsze, składa serdeczne dzięki PP. Wojewodzie Bezcukowiczowi, Staroście Hryniewskiemu, Naczelnikowi Wydziału Samorządowego Strzałkowskemu i Inspektorowi Samorządowemu Buzukowi, za wzięcie udziału w poświęceniu nowowbudowanego budynku gminy w Szczorszach, jednocześnie składamy podziękowanie Sekretarzowi p. Bałańskiemu, jak również wójtowi ppłk. Kola-dzie i Szyszceji za pracę przy budowie gminy.

Z pożarnictwa w pow. nieświeskim
W tych dniach nastąpiło uroczyste zakończenie 8-dniowego kursu pożarniczego w Klecku. Na kursie było 16 absolwentów 5 ze straży miejscowej, 9 ze straży okolicznych i 2 z 9 baonu K. O. P-u.

W dzień zakończenia kursu, wraz z orkiestrą straży miejscowej, ustawieni na placu rynkowym oczekiwali na przybycie władz, wkrótce przybył ppłk. Wilniewicz dowódca 9 baonu K. O. P. i po przyjęciu raportu przywiał kursistom; następnie naderjechał p. Starosta i przyjął raportu i przywiał absolwentów kursu zarządził egzamina. Pod przewodnictwem p. starosty Czernociekiego w skład komisji egzaminacyjnej weszli ppłk. Wilniewicz d-ca 9 baonu K. O. P. burmistrz m. Klecka Bernowicz, prezes straży miejscowej dr. Mieszak i instruktor pożarnictwa J. Kożelowski. Komisja o-

Prymas polski u Papieża
RZYM, 15.XI. Papież przyjął na audjencji J. E. Kardynała Prymasa Hłonda wraz z całym składem kolegium Polskiego.

P. W. i W. F. we Francji
PARYŻ, 15. XI. We Francji został utworzony podsekretarjat stanu dla spraw wychowania fizycznego i P. W.

Z pożarnictwa w pow. nieświeskim
W tych dniach nastąpiło uroczyste zakończenie 8-dniowego kursu pożarniczego w Klecku. Na kursie było 16 absolwentów 5 ze straży miejscowej, 9 ze straży okolicznych i 2 z 9 baonu K. O. P-u.

rzekła, że egzaminy, jak teoretyczne, tak i praktyczne wypadły dla kursistów bardzo dobrze; szczególnie podkreślił dziarski ich wygląd, p. pułk. Wilniewicz, podziwiał opapanowanie obzernego bądź co bądź programu przez tak krótki czas.

Uroczystość została zakończona przemówieniem p. Starosty, który dziękując za prace posługującą na kursie, zachęcał kursistów, by po powrocie do swoich wiosek byli wzorem pracy i wytrwałości nad rozwojem swoich straży, a tem samem spełnili szczerzy obowiązek względem społeczeństwa i państwa. Przemówienie swoje pan Starosta zakończył okrzykiem „Najjaśniejsza Rzeczypospolita Polska niech żyje!” kursisti podchwycili ten okrzyk i z entuzjazmem powtórzili trzykrotnie, przyczem orkiestra odegrała Hymn Narodowy.

Najbliższy program L. O. P. P. w Nowogródzie

W dniu 14 b. m. odbyło się posiedzenie Zarządu Wojewódzkiego Komitetu L.O.P.P. na którym byli obecni pp.: Wicewojew. Godlewski—wiceprezes zarządu, płk. 5 p. lotn. Abakanowicz, S. Jaroszewski, nadkom. Buduhoski, sekretarz Głębik z Baranowicz, wiceburmistrz Safarewicz i insp. Rymkiewicz.

Uchwalono zorganizowanie ekspedycji propagandowej, która zostanie zaopatrzona w autowóz wyposażony w aparat kinowy do wyświetlania filmów lotniczych i przeciwegazowych, w radio, kalkowity sprzęt gazowy, jak aparat Droegera, maski gazowe, rozpylacz, kostium przeciwpierwotny, przetrzosa, wykresy, broszury i t. p. Ekspedycja taka miałaby za zadanie stałe obchody Kół L. O. P. P. w miast. miasteczku i wsi tut. Województwa i wygłoszenie przez prelegenta odczytów z dziedziny lotnictwa i obrony przeciwegazowej ilustrowanych wyświetlaniem filmow z tej dziedziny. Ekspedycja będzie również zaopatrzona w filmy zwykłe np. komedijne, dramaty, widowki, a to w celu zwiększenia liczby frekwentantów, a więc szerszego propagowania idei L. O. P. P.

Postanowiono również zakupić większą ilość masek bojowych, które będą sprzedawane członkom L. O. P. P. w cenie 25 zł. 25 platernych ratami po 5 zł. miesięcznie. Pewną ilość masek otrzymają również Kom. Pow. bezpłatnie, a to dla celów szkolenia drużyn ratowniczych jak gryzy po deszczu. Prócz tego komitet zakupi pewną ilość popularnych broszur przeciwegazowych.

W dniu 14 b. m. odbyło się posiedzenie Zarządu Wojewódzkiego Komitetu L.O.P.P. na którym byli obecni pp.: Wicewojew. Godlewski—wiceprezes zarządu, płk. 5 p. lotn. Abakanowicz, S. Jaroszewski, nadkom. Buduhoski, sekretarz Głębik z Baranowicz, wiceburmistrz Safarewicz i insp. Rymkiewicz.

Uchwalono zorganizowanie ekspedycji propagandowej, która zostanie zaopatrzona w autowóz wyposażony w aparat kinowy do wyświetlania filmów lotniczych i przeciwegazowych, w radio, kalkowity sprzęt gazowy, jak aparat Droegera, maski gazowe, rozpylacz, kostium przeciwpierwotny, przetrzosa, wykresy, broszury i t. p. Ekspedycja taka miałaby za zadanie stałe obchody Kół L. O. P. P. w miast. miasteczku i wsi tut. Województwa i wygłoszenie przez prelegenta odczytów z dziedziny lotnictwa i obrony przeciwegazowej ilustrowanych wyświetlaniem filmow z tej dziedziny. Ekspedycja będzie również zaopatrzona w filmy zwykłe np. komedijne, dramaty, widowki, a to w celu zwiększenia liczby frekwentantów, a więc szerszego propagowania idei L. O. P. P.

Postanowiono również zakupić większą ilość masek bojowych, które będą sprzedawane członkom L. O. P. P. w cenie 25 zł. 25 platernych ratami po 5 zł. miesięcznie. Pewną ilość masek otrzymają również Kom. Pow. bezpłatnie, a to dla celów szkolenia drużyn ratowniczych jak gryzy po deszczu. Prócz tego komitet zakupi pewną ilość popularnych broszur przeciwegazowych.

W dniu 14 b. m. odbyło się posiedzenie Zarządu Wojewódzkiego Komitetu L.O.P.P. na którym byli obecni pp.: Wicewojew. Godlewski—wiceprezes zarządu, płk. 5 p. lotn. Abakanowicz, S. Jaroszewski, nadkom. Buduhoski, sekretarz Głębik z Baranowicz, wiceburmistrz Safarewicz i insp. Rymkiewicz.

Uchwalono zorganizowanie ekspedycji propagandowej, która zostanie zaopatrzona w autowóz wyposażony w aparat kinowy do wyświetlania filmów lotniczych i przeciwegazowych, w radio, kalkowity sprzęt gazowy, jak aparat Droegera, maski gazowe, rozpylacz, kostium przeciwpierwotny, przetrzosa, wykresy, broszury i t. p. Ekspedycja taka miałaby za zadanie stałe obchody Kół L. O. P. P. w miast. miasteczku i wsi tut. Województwa i wygłoszenie przez prelegenta odczytów z dziedziny lotnictwa i obrony przeciwegazowej ilustrowanych wyświetlaniem filmow z tej dziedziny. Ekspedycja będzie również zaopatrzona w filmy zwykłe np. komedijne, dramaty, widowki, a to w celu zwiększenia liczby frekwentantów, a więc szerszego propagowania idei L. O. P. P.

Postanowiono również zakupić większą ilość masek bojowych, które będą sprzedawane członkom L. O. P. P. w cenie 25 zł. 25 platernych ratami po 5 zł. miesięcznie. Pewną ilość masek otrzymają również Kom. Pow. bezpłatnie, a to dla celów szkolenia drużyn ratowniczych jak gryzy po deszczu. Prócz tego komitet zakupi pewną ilość popularnych broszur przeciwegazowych.

W dniu 14 b. m. odbyło się posiedzenie Zarządu Wojewódzkiego Komitetu L.O.P.P. na którym byli obecni pp.: Wicewojew. Godlewski—wiceprezes zarządu, płk. 5 p. lotn. Abakanowicz, S. Jaroszewski, nadkom. Buduhoski, sekretarz Głębik z Baranowicz, wiceburmistrz Safarewicz i insp. Rymkiewicz.

Uchwalono zorganizowanie ekspedycji propagandowej, która zostanie zaopatrzona w autowóz wyposażony w aparat kinowy do wyświetlania filmów lotniczych i przeciwegazowych, w radio, kalkowity sprzęt gazowy, jak aparat Droegera, maski gazowe, rozpylacz, kostium przeciwpierwotny, przetrzosa, wykresy, broszury i t. p. Ekspedycja taka miałaby za zadanie stałe obchody Kół L. O. P. P. w miast. miasteczku i wsi tut. Województwa i wygłoszenie przez prelegenta odczytów z dziedziny lotnictwa i obrony przeciwegazowej ilustrowanych wyświetlaniem filmow z tej dziedziny. Ekspedycja będzie również zaopatrzona w filmy zwykłe np. komedijne, dramaty, widowki, a to w celu zwiększenia liczby frekwentantów, a więc szerszego propagowania idei L. O. P. P.

Postanowiono również zakupić większą ilość masek bojowych, które będą sprzedawane członkom L. O. P. P. w cenie 25 zł. 25 platernych ratami po 5 zł. miesięcznie. Pewną ilość masek otrzymają również Kom. Pow. bezpłatnie, a to dla celów szkolenia drużyn ratowniczych jak gryzy po deszczu. Prócz tego komitet zakupi pewną ilość popularnych broszur przeciwegazowych.

Czwarty Zjazd Towarzystwa Lekarskiego Województwa Nowogródzkiego

W dn. 17 i 18 b. m. odbył się IV-ty zjazd członków Towarzystwa Lekarskiego Województwa Nowogródzkiego z następującym programem:

W dniu 17 b. m. o godz. 9-jej rano otwarcie zjazdu, słowo wstępne i wybór Prezydium zjazdu.

Następnie w sekcji I wygłoszą referaty: dr. R. Zarczy (Lida), dr. Mandeltort (Nowogród), dr. I. Wolfson (Baranowicz), dr. S. Kozubowski i dr. I. Kantor (Lida), dr. J. Ginzburg (Nieśwież), dr. Fr. Bilobran (Stolin), dr. M. Muszkat (Kleck), dr. N. Grynberg (Stolpe), dr. L. Abramowicz (Baranowicz) dr. J. Marmurstein (Nowogród).

W posiedzeniu ogólnem Inż. Al. Dyderski zademstruje aparaty dezynfekcyjne i kapielowy, poczem nastąpi wybór prezesa i sekretarza T. L. W. N. na nowy okres 3-letni, następnie omawiane będą sprawy: a) stypendjum Tow. Lekarskiego b) przystąpienia do Związku Lekarzy P. P., rezolucje i wolne wnioski.

W dniu 18 b. m. program obejmuje wykłady pp. profesorów uniwersytetu polskich dla członków T.L.W.N.

Przyjazd swój i wygłoszenie wykładów zapowiedzieli: prof. dr. Z. Szymanowski (Warszawa); prof. dr. St. Władyczko (Wilno); Miazg, podziwiał opapanowanie obzernego bądź co bądź programu przez tak krótki czas.

Uroczystość została zakończona przemówieniem p. Starosty, który dziękując za prace posługującą na kursie, zachęcał kursistów, by po powrocie do swoich wiosek byli wzorem pracy i wytrwałości nad rozwojem swoich straży, a tem samem spełnili szczerzy obowiązek względem społeczeństwa i państwa. Przemówienie swoje pan Starosta zakończył okrzykiem „Najjaśniejsza Rzeczypospolita Polska niech żyje!” kursisti podchwycili ten okrzyk i z entuzjazmem powtórzili trzykrotnie, przyczem orkiestra odegrała Hymn Narodowy.

W dniu 14 b. m. odbyło się posiedzenie Zarządu Wojewódzkiego Komitetu L.O.P.P. na którym byli obecni pp.: Wicewojew. Godlewski—wiceprezes zarządu, płk. 5 p. lotn. Abakanowicz, S. Jaroszewski, nadkom. Buduhoski, sekretarz Głębik z Baranowicz, wiceburmistrz Safarewicz i insp. Rymkiewicz.

Uchwalono zorganizowanie ekspedycji propagandowej, która zostanie zaopatrzona w autowóz wyposażony w aparat kinowy do wyświetlania filmów lotniczych i przeciwegazowych, w radio, kalkowity sprzęt gazowy, jak aparat Droegera, maski gazowe, rozpylacz, kostium przeciwpierwotny, przetrzosa, wykresy, broszury i t. p. Ekspedycja taka miałaby za zadanie stałe obchody Kół L. O. P. P. w miast. miasteczku i wsi tut. Województwa i wygłoszenie przez prelegenta odczytów z dziedziny lotnictwa i obrony przeciwegazowej ilustrowanych wyświetlaniem filmow z tej dziedziny. Ekspedycja będzie również zaopatrzona w filmy zwykłe np. komedijne, dramaty, widowki, a to w celu zwiększenia liczby frekwentantów, a więc szerszego propagowania idei L. O. P. P.

Postanowiono również zakupić większą ilość masek bojowych, które będą sprzedawane członkom L. O. P. P. w cenie 25 zł. 25 platernych ratami po 5 zł. miesięcznie. Pewną ilość masek otrzymają również Kom. Pow. bezpłatnie, a to dla celów szkolenia drużyn ratowniczych jak gryzy po deszczu. Prócz tego komitet zakupi pewną ilość popularnych broszur przeciwegazowych.

W ostatnich dniach kroniki policyjne zbyt często notują wypadki spowodowane przez umysłowo-chorych, a nawet samobójstwa tych nieszczęśliwych.

Oto przed paru dniami powiesił się na domie w którym zamieszkał, jeden z tych nieszczęśliwych, niejaki Apanas Piotr ze wsi Sieliszcz gm. Horodeczno.

We wsi Koźle umysłowo chory Wodziejko Dominik zabarykadował się w mieszkaniu i podpałił go; z pod zgłiszcz wydobyło tylko zwęglone zwłoki Wodziejki.

Najwyższy czas pomyśleć o sprawie budowy szpitala dla umysłowo chorych i pchnąć na realne toły

Anglik o Wilnie i Kownie

Niedawno bawił przez kilka dni w Wilnie major angielski E. W. Polson Newman, który uprzednio zwiedził również Kownie. Po powrocie do kraju uhmiescił on w miesięczniku „The Contemporary Review” artykuł p. t. „Wilno i Kowno: kontrast”. Podajemy poniżej niektóre ciekawe ujęty z tego artykułu:

„Porównanie Wilna—głównego miasta jednego z województw polskich, z Kownem, które de facto jest stolicą Litwy, jawnie wykazuje różnicę między tymi dwoma narodami. Wilno jest nietylko starem i pięknym miastem, lecz jednocześnie jest ośrodkiem kultury religijnej, której wyróżnia z pośród innych miast. Pomimo, że Rosjanie starali się nadać Wilnu charakter miasta rosyjskiego, jednakże wpływ zachodni był tak silny, iż wszelkie usiłowania Rosjan spęły na niczem i kultura zachodnia jest główną cechą tego miasta. Niektóre zabytki architektoniczne Wilna w stylu gotyckim i odrodzinie mogą być zaliczone do jednych z najpiękniejszych w świecie.

Wilno jest centrum kultury religijnej, poświęconego czci Matki Boskiej. Na ulicy, wiodącej do Ostrzej Bramy, zaobserwować można tłumy modlących się i każdy przechodzień, bez różnicy narodowości, winien zdejmować czapkę. W czasie koronacji Cudownego Obrazu Matki Boskiej Ostrobramskiej Polacy gościnnie otworzyli granice do Litwy, dając tem możność Litwinom przyjechać udziału w tej uroczystości. W Wilnie oprócz Polaków zamieszkuje dużo Żydów, w których rękach znajduje się przemysł handlowy. Dawniej Wilno było punktem handlowym; łączącym morze Bałtyckie z Czarnym, oraz węzłem kolejowym między Petersburgiem a Warszawą i Libawą a Rostowem, lecz wojna światowa pozabawiła Wilno jego wartości handlowej. Obecnie Wilno jest jednym z polskich ośrodków wojskowych. Kiedy byłem w Wilnie, widziałem dużo wojskowych, ponieważ w tym czasie odbywały się rewje wojskowe, lecz to nie

mielo nic wspólnego z bezpodstawnie wiadomościami w prasie europejskiej o rzekomej mobilizacji w Polsce. Przeciwnie, sądząc z rozmów, które prowadził z wojewodą wilenskim, oraz z przedstawicielami społeczeństwa polskiego, odniosłem wrażenie, że Polacy są nastroszeni bardzo pokojowo. Nawet daję się zauważyć odcień sympatii dla Litwinów.

Kowno zaś czyni wrażenie wybitnie rosyjskiego miasta z wielką ilością drewnianych budynków, chociaż obecnie rząd wznosi nowe budowle murałowe. Wogóle Litwa robi wrażenie biednego kraju, Litwini zaś całą swą energję skierowują ku obronie granic ze szkodą dla strony gospodarczej państwa. P. Waldemaras mocno wierzy, że Polacy chcą stworzyć większą Polskę z włączeniem Ukrainy, Białorusi i Litwy; Polska ma być w tych dążeniach podtrzymywana przez Francję, która chce mieć jakoby silną sojuszniczkę między Rosją a Niemcami.

Litwa posiada słabą kulturę i korzysta ze zdobyczy kultury swoich sąsiadów, obawia się ona też, że przy otworzeniu granic Polacy zechcą skorzystać z tej słabości na swą korzyść, co się skończy zupełnym opuszczeniem Litwy. P. Waldemaras podtrzymuje w społeczeństwie litewskim nadzieję odzyskania Wilna, lecz jego głównym celem jest odseparowanie Litwy od wpływów polskich. Chociaż nie jest to faktem ustalonym, że Rosja i Niemcy podtrzymują Litwę, jednakże są podstawy do twierdzenia, że Rosji zależy na dalszym trwaniu konfliktu między Polską a Litwą, jak również, że i Niemcy chcą obecny sian rzeczy dogadnąć, ze względu na ich zmierzanie się. Wogóle w Kownie nie odzuwa się, że P. Waldemaras wolał zaangażować się politycznie w kwestji Wilna. Nauczyci Litwini nie nienawidzą Polaków i o polskich ośrodkach wojskowych. Polacy oponowali przeciwko salemo duzo wojskowych, ponieważ w tym czasie odbywały się rewje wojskowe, lecz to nie

Samobójstwo pod wpływem wyczerpania

W dniu wczorajszym rano we wsi Harewicze pow. nowogródzkiego, popełniła samobójstwo powieszenie Helena Buiyko i Zofji lat 20. Powód samobójstwa rzekomo dłuższa choroba i wyczerpanie nerwowe. Władze wszczęły dochodzenie.

Chrzest ognioy

Dnia 4 listopada r. b. o godz. 21 m. 20, spowodowany podpaleniem, wybuch pożar w zabudowaniach P. Kożaly mieszkanka wsi Żednejki, gm. Rokitno.

Na miejsce pożaru po upływie 15 minut stawiły się straże z pobliskich wiosek Gnoiniskie i Węzowiec odległych od 1 1/2 do 2 kilometrów, dzięki energicznej akcji i poświęceniu się ruch strażaków pożar wkrótce zlokalizowano i ugaszono, ratując lem samym pobliskie 3 domy mieszkalne, 2 stodoły, 3 chlewy, a może nawet całą wieś.

Akcją kierował naczelnik O. S. P. z Gnoiniskich p. A. Myrzak. Jednocześnie zażnaczyć należy że straże wspomniane są niedawno zorganizowane i były pierwszy raz przy ogniu i nie mają wszystkich niezbędnych narzędzi pożarniczych, więc pracą swą zasłużyły na pochwałę.

Splęgono 1/2 stodoły napełnionej zbożem. Straty wynoszą około 2000 złotych.

Nie kupuj towarów zagranicznych

W ostatnich dniach kroniki policyjne zbyt często notują wypadki spowodowane przez umysłowo-chorych, a nawet samobójstwa tych nieszczęśliwych.

Oto przed paru dniami powiesił się na domie w którym zamieszkał, jeden z tych nieszczęśliwych, niejaki Apanas Piotr ze wsi Sieliszcz gm. Horodeczno.

We wsi Koźle umysłowo chory Wodziejko Dominik zabarykadował się w mieszkaniu i podpałił go; z pod zgłiszcz wydobyło tylko zwęglone zwłoki Wodziejki.

Najwyższy czas pomyśleć o sprawie budowy szpitala dla umysłowo chorych i pchnąć na realne toły

Samobójstwa umysłowo-chorych

W ostatnich dniach kroniki policyjne zbyt często notują wypadki spowodowane przez umysłowo-chorych, a nawet samobójstwa tych nieszczęśliwych.

Oto przed paru dn

KRONIKA LIDZKA

Groźne pożary

W dniu 13 b. m. o godz. 1 w nocy w m-ku Nowym-Dworze wybuchł pożar, skutkiem którego spaliły się 3 domy mieszkalne na szkodę Josiela Kuczyńskiego, Alfreda Starzyńskiego i kahału żydowskiego. Straty wynoszą około 30.000 zł. Pierwsiastkowe dochodzenie, prowadzone przez miejscowy posterunek wykazało, iż pożar powstał wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem.

W dniu 13 b. m. na składzie drzewa przy st. kol. w Niemiem wybuchł pożar, skutkiem którego spaliło się 480 mtr. papierów, na szkodę firmy Iesnej Nowik

Dopóty dzban wodę nosi aż się ucho nie urwie,

o czym powinna była pamiętać mieszkanka wsi Losiowce, gminy lipińskiej, Anna Kiewro, która ubiegłego poniedziałku popęłała ni mniej ni więcej tylko 6 kradzieży ze straganów, sklepów i mieszkań. Po złapaniu jej na siódmej kradzieży pary buciaków u szewca Trachimowicza przy ul. Majora Mackiewiczza, do komisariatu zaczęli się zgłaszać poszkodowani, którzy poznali swoje rzeczy. Rekordowej

złodziejce-recydywiste, karanej już kilkakrotnie za kradzieże, grozi kilka lat więzienia.

Syn zabija ojca?

W Wasiliszczach znaleziony został we własnej stajni 70-letni Michał Karankiewicz ze śladami gwałtownej śmierci, spowodowanej uderzeniami jakimś tępym narzędziem po głowie. O zabójstwo jest silnie poszlakowany syn starca Antoni, który w ten sposób chciał zawładnąć majątkiem pozostającym po swoim nie szczęśliwym ojcu.

Z kursów wychowania rolniczego młodzieży wiejskiej

Wilnolec, pow. wolożyńskiego. Dnia 15 listopada odbyły się w Wilnie dwudniowe kursy oświatowo-organizacyjne dla członków Kół Młodzieży Wiejskiej. Na kurs przybyli delegaci Kół z Uglów, Adamek, Meżulowszczyzny i Wolny, razem w liczbie 10 osób.

Na frekwencję słuchaczy ujemnie wpłynęło przeniesienie kursu w ostatniej chwili z Wolożyna do Wilna, a w bardzo dużej mierze brak świadomości starszych, którzy, jak się okazało, byli przeciwni wyjazdu młodzieży na kurs aż na trzy dni. W myśl swojej przestarzałej zasady — „niech lepiej jeden pojedzie posłucha, a potem wszystkim nam opowie” — wysłali na kurs tylko delegatów.

A szkoda. Na kursie przecież omawiane były bardzo ważne sprawy, związane z organizacją konkursów rolniczych w Kołach na wiosnę. Konkursy można będzie prowadzić tylko w tych Kołach, które na kurs delegują przynajmniej po 5 członków, w celu należytego przygotowania ich do konkursów.

Jakby przeczuwając, że kurs w Wolożynie będzie nieliczny, nie dopisali również i prelegenci z Wolożyna. Należałoby zainteresować się sprawą konkursów i zorganizować kursy w powiecie wolożyńskim w innym terminie.

Stolpce. Dnia 11, 12 i 13 listopada odbyły się w Stolpcach kursy wychowania rolniczego młodzieży wiejskiej. Na kursy zgłosiło się 20 osób z 4-ech Kół Młodzieży Wiejskiej oraz 4 osoby z poza organizacji.

W niedzielę, dn. 11 listopada uczestnicy kursu wzięli udział w uroczystości „10-ciolecia Niepodległości Polski”.

Kursy trwały 18 godzin. Program został onkowiecy wyczerpany, a zainteresowanie słuchaczy było tak duże, że w dyskusji długo i żywo omawiane były najżywościjsze sprawy gospodarcze wsi.

Zakończenie kursu odbyło się dn. 13 listopada o godz. 8 wieczorem w sali Wydziału Powiatowego.

Wykłady prowadzili: agronom sejmikowy p. Kraszewski, nauczycielka szkoły Roln. w Berezowie p. Michniewiczówna i kierownik Zw. Mł. W. p. Sieczko i instruktor Zw. Mł. wiejsk. p. Chądzyński.

Wykłady były ilustrowane tablicami i wykresami. Rozkoportowano na kursie około 20 książek z dziedziny gospodarstwa wiejskiego oraz rozsprzedano uczestnikom 25 drzewek morowowych.

Z CZASOPISEM

Harczer. Ostatni Nr. (31—32) tego pisma, poświęcony VII Wileńskiemu Druż. Harc. przynosi cały szereg interesujących artykułów związanych z życiem tejże drużyny. (Dzieje siódmek i wileńskiej, Jakob Jasłński. Tradycja w siódmce wileńskiej. Z kroniki obozu warownego).

Artykuł F.Cz. O pomocy zwierzętom. M. Szymborski: Dunajem do Czarnego Morza, Cz. Rekowski: Narodowe zawody łucznicze.

Pozatem Nr. uzupełniająca stała ciałem: Drazgi sportowe, Co słychać z Z. M. P., To i owo, a w odcinku: J. Michałowski: Książę

18.00—19.00. Koncert popołudniowy.
19.00—19.20. Rozmaitości.
19.30—19.55. Odczyt p. t. „Wiedza lekarska, a kosmetyka”.
19.56—20.00. Sygnał czasu.
20.00—20.10. Komunikat rolniczy.
20.15—00.00. Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonii Warszawskiej. Po transmisji komunikaty.

Sobota 17 listopada 28 r. b.

11.56—12.10. Sygnał czasu.
15.00—15.20. Komunikaty meteor.
15.45—16.00. Komunikat samorządowy.
16.00—16.55. Muzyka płyt gramofonowych.
17.10—17.35. Odczyt z cyklu org. przez Min. W. R. i O. P. dla nauczycieli polonistów p. t. „Wyszkolenie nauczyciela języka polskiego”.
17.35—18.00. „Z dziejów i przeżyć narodu”.
18.00.10.00. Audycja zespołowa dla dzieci i młodzieży.
19.00—1.50. Rozmaitości.
19.30—19.55. „Radjokronika”.
19.56—20.00. Sygnał czasu.
20.05—20.30. „Bocznia antena”.
20.30—00.00. Karol Kurpiński: Opera „Zamek na Czorsztynie”.
22.00—22.30. Komunikaty.
22.30—23.30. Transmisja muzyki tanecznej.

RADJO-PROGRAM

WARSZAWA fala 1.111.

Piątek 16 listopada r. b.
11.56—12.10. Sygnał czasu.
15.00—15.20. Komunikaty.
15.20—15.45. „Przegląd wydawnictw periodycznych”.
15.45—16.00. Aktualia.
16.00—16.55. Muzyka płyt gramofonowych.
17.10—17.35. Odczyt p. t. „Wielki meżowie stanu—Poincaré”.
17.35—18.00. Transmisja odczytu z Krakowa.

rocznicy rada gminy na posiedzeniu uroczystym dnia 10.XI uchwalila asygnować 1.000 złotych na budowę Sanatorium w Nowojelni oraz 50 złotych na tabliczkę pamiątkową, której oddzielenie i poświęcenie odbyło się bardzo uroczysto dnia 11.XI r. b.

Kronika baranowicka

Gminy pow. baranowickiego uroczysto obchodzili 10-tą rocznicę odzyskania niepodległości Polski

Jak w mieście tak i w powiecie naszym, obchód dziesiątej rocznicy odzyskania niepodległości Polski, miał przebieg nader uroczysty, pełen powagi chwili i radosnego uniesienia. Tysiączna ludność gmin pow. baranowickiego stwierdziła, że Polska jest jej i dla niej i że tę wolność, niezależność i dobro kraju ceni wysoko i do brzo, bronić będzie w każdej chwili i potrzebie. We wszystkich gminach odbyły się uroczyste posiedzenia gminne, które rozpoczynano uroczysty dzień radosnej rocznicy.

W gminie horodyskiej komitet gminy pragnąc dać widomy wyraz swych uczuć i upamiętnienia wielkiej rocznicy, uchwalił wzniesić pomnik Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Uroczystości 10-cio lecia rozpoczęły nabożeństwa żałobne w świątyniach wszystkich wyznań: po nabożeństwach hufiec szkolny pod dow. kier. szkoły p. Wład. Zieleniewskiego poprzedzając ludność udał się na bratnią mogiłę 25 żołnierzy zamordowanych przez bolszewików w 1925 r. do wsi Bolniewicz od oddalonej 14 kilometrów od Horodyszcza gdzie złożono uroczyste wieńce. O godzinie 18 odbyło się w sali gminy uroczyste posiedzenie rady gminy i publiczna akademia ku czci poległych w „ochronie Ojczyzny”. W 11-XI o godzinie 11 odbyły się modły dziękczynne w świątyniach wszystkich wyznań, a następnie pochód ulicami miasta, zatrzymując się przy ulicy Stolarzowskiej gdzie dokonano uroczystego posadzenia drzewka wolności.

Po akademii na której zebrałi wysłali depesze hołdownicze do Pana Prezydenta, do Pana Marszałka Piłsudskiego i do Pana Premiera Bartla, odbyła się

zabawa taneczna z której dochoł, jak również ze zbiórki przeznaczono na budowę „Sanatorium w Nowojelni”.

Gminna młodzieżowska nader uroczysto święciła radosną rocznicę 10-lecia niepodległości. W dzień wigilijny rocznicy, o godzinie 10 rano odbyły się nabożeństwa w świątyniach: Katołickiej i mojżeszowej za poległych bojowników o wolność. Wieczorem miasteczko płonie od świateł iluminacji. Wreszcie o g. 24 ulice miasteczka rozbrzmiały śpiewami. To szkoły i organizacje społeczne pieśnią chóralną witali dzień 11 listopada.

Dzień 11 listopada był dniem prawdziwie uroczystym. O godz. 11 wszystkie organizacje państwowe i społeczne zebrały się w kościele i bożnicy, gdzie duchowni odprawili uroczyste nabożeństwa dziękczynne. O godz. 14 wszystkich ludność i organizacje społeczne uformowały pochód udając się na grób „Nieznanego żołnierza”. Po ceremonii złożenia wieńców, wygłoszone przemówienia okolicznościowe, poczem jednogłośnie milizmem złożono hołd „Nieznannemu obrońcy”. Uroczystość o grobu „Nieznanego żołnierza” zakończyło uroczyste ślubowanie na wierność i gotowość służenia życiu i mieniem potrzebom Ojczyzny. Zebrałi u grobu „Nieznanego żołnierza” w liczbie około dwóch tysięcy uchwalili wysłać depesze hołdownicze do Pana Prezydenta Mościckiego, do Pana Marszałka J. Piłsudskiego i premiera ministrów prof. Bartla, do Pana Wojewody Bezkowicza, oraz do Pana starosty Emeryka.

Przedstawienie amatorskie w szkole powszechnej odegrane przez działkę szkolną zakończyło pełną podniosłego nastroju uroczystość odchodu. Celem trwało uczczenie tej radosnej

GIĘDZA pieniężna i towarowa

DEWIZY: N. Jork 8,90, Zurich 171,55 Londyn 43,23, Paryż 34,85, 34,84, Berlin 212,39, Praga 26,42, Holandia 357,90 Sztokholm 329,33 Wiedeń 125,33 Belgia 123,90 Włochy 46,72 Ruble złota—4,63, Dolary w przymotn obrocie—8,88, Gdansk 172,90 Tendon, niezmielona

Złoty polski na giełdach zagranicznych w dn. 14 b. m. osiągnął w 100 złotych

Gdansk 57,71—57,92 Berlin 46,47, 47,17, N. Jork 11,25, Zurich 38,20 Londyn 43,25, Praga 37,75 Wiedeń 79,55—79,83, w.

Papiery procentowe

5% premjowa 96¹/₂—98—97¹/₂, 6% dolarowa 114—112, 10% - kolejowa 102,50 5% - konwersyjna - 67, 5% - kolejowa 60, 8% Bank Gosp. Kraj. 94, 8% - Rólny 94, 4¹/₂% ziemskie 47,25 8% - miejskie 67, 5% - miejskie 53,25 4¹/₂% - miejskie 48, 4% pożyczka inwestycyjna 117¹/₂ -117,50, 7% stabilizacyjna 92

Akcje

Bank Zachodni 32¹/₂, Bank Dyskontowy 134¹/₂, - Handlowy 120 - Polski 173,50—174 - Z w. Spół. Zarob. 80 Sisa i Swiatlo 135 Cukier 45 Wegiel 94,—95 Nobel 23 Lilpop 35, Lazy 8 Modrzewski 32 Haberbusch 209 Starachowice II em. 39,50 Borkowski 15,50 Firley 60, bez kuponu Zawiercie 20,50 Wysoka 224 Ostrowiec 107 serja „b lemisia” 111 serja „a” Cegielski 42 Zieleniewski 140,60 Poisk 8¹/₂, Haberbusch 209 Spirytus 39¹/₂—40 Norblin 205 Zgierz 40¹/₂—41¹/₂, Parowoz 1 em. —II em. 40—39,50 Clechowski 24 Sless 205 Rodzi 39, Klucze 7,15 Chodorow 139 Tendencja utrzymana.

Znaleziony pęczek kluczy faldowiczka na zaulku Ogrodowym, są o odebrania w Administracji „Zycia Nowogórskiego”. w.

Skradzione dokumenta: biesty Nr. 6185 z dnia 3.XI.1922r., oraz akt uznania obywatelstwa polskiego, wydane przez Starostwo Suwalskie na imię Marjana Bartoszewicza, —nie, ważnia się 462—3

Sprzedaje się dom z 5 pokojami i kuchnią, oraz plac (hektar). Informacji udziela: Nowogódek Piłsudskiego 99. 440—20

Zgubiono książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Baranowicz, na imię Michała Zubry, zam. w Bartnikach unieważnia się. 463—3

Zgubiono książeczkę wojskową wydaną przez P.K.U. Lida na imię Antoniego Czubskiego, zam. w Skiersiach, gm. Żołudzie unieważniam. 465

Zgubiono książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Lida, oraz paszport konia, na imię Szwach Lebińskiego, zam. w m-ku Zabol, pow. Lidzkiego. 466—3

Skradzioną w Lidzie książeczkę wojskową i kartę mobilizacyjną Nr. 3334 wydaną na imię Wiktora Szuliejko, zam. we wsi Ogrodniki, gm. Horczyca, pow. Lidzkiego, unieważniam. 467—2

Zawiadamiam P. T. że Młaczyni i Spoyzycy z ulicy Zamkowej przeniesion na ul. Kościelną Nr. 5. Z poważaniem Birula. 468

Wyżły (ponter-angielskie) szczeniaki. Bryczka - Amerykan na gumach do sprządaniamej. Chodorik, poczta Nowojelnia. H. Kulitowski. 469—2